

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm VII. Nouit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

latorum negligentiam ad Papam deuoluta sit, Legatus Apostolica auctoritate conferre poterit, secundum Gl. fin. communiter receptam in c. 1. eod. in 6.

NOTANDVM II. Plus iuris confertur per institutionem Prælati ad beneficium, quam per præsentationem patroni. Nam, vt Innoc. hic ait, per collationem, seu institutionem acquiritur prouiso ius in beneficio: non item per præsentationem; sed solum acquiritur præsentato actio personalis contra Episcopum, vt ipsum instituat, si idoneus sit, c. pastoralis, 29. de iure patronatus. Quare hæc est Innocentij ratiocinatio: Si Legatus à latere ordinario collatoris, seu Prælati Ecclesiastico præiudicare potest, præueniendo eum in collatione beneficij, c. si à sede, 30. de præb. in 6. multò magis præiudicare potest patrono Ecclesiastico: cum is minus ius habeat, quam collator: partim quia ille ex gratia habet ius patronatus; collator autem ratione officij, seu dignitatis suæ: partim quia, vt dictum est, præsentatio parum iuris tribuit instituendo, sed multum collatio seu institutio.

Accedit, si in aliquo casu Pontifex, vel Legatus eius beneficium conferat patrono inconsulto, ipsi tamen ius patronatus non auferatur, cum in alijs casibus præsentare possit.

CAPITVLVM VII.

Nouit.

PARAPHRASIS.

Legatus Apostolicæ Sedis mandatum habuerat à Pontifice, vt regnum Franciæ interdito subijceret; quod etiam executus est. Sed Rex Galliæ putabat irritam esse promulgationem, quod facta esset à Legato, posteaquam fines regni Franciæ egressus esset. Sed Innoc. III. respondit, id nihil referre: Quia licet fines regni exierit, non tamen terminos suæ legationis egressus esse; cum non tantum in regnum Francorum, sed etiam in Viennensem, Lug-

dunensem, & Bisuntinam prouincias Legatus destinatus fuerit.

SUMMARIVM.

1. Legatus ad plures prouincias in vna earum existens iurisdictionem exercere potest erga alias.
2. Non autem exercere iurisdictionem suam potest extra legationis suæ fines, nisi voluntariam dispensando, absolueno, legitimando, &c.

NOTANDVM I. Si Legatus ad plures prouincias destinatus sit, tum in vna earum existens iurisdictionem exercere potest erga alias. Nam sicuti Pontifex in quacunque orbis terrarum parte existens iurisdictionem erga quoslibet Christianos exercere potest, ita & Legatus in quocunque loco prouinciæ aut prouinciarum suæ legationi attributarum iurisdictionem exercet erga prouinciales quoslibet sibi à Papa subiectos. Sed bene monet Abb. hic n. 2. quod Legatus partes non debeat sumptibus grauare, extra prouinciam trahendo, cum possit causam alteri delegare; imò etiam Vicarium constituere, sicuti Episcopus: Nam etiam proconsules, & Præsides prouinciarum (quibus Legati æquiparantur cap. 2. eod. tit. in 6.) Vicarios constituebant, vt colligitur ex lib. 1. tit. 16. ff. de officio Proconsulis, & Legati.

NOTANDVM II. Legatus extra legationis seu prouinciarum sibi commissarum fines existens, iurisdictionem exercere non potest. Ita etiam de Proconsule statutum est in l. 1. ff. de Proconsule: *Potestatem non exercet, nisi in ea prouincia sola, qua ei decreta est.*

Verum bene monet ibi Gl. margin. & Gl. hic ver. terminos. Innoc. n. 2. Abb. n. 3. Quod Legatus extra prouinciam, sicuti & quilibet alius Ordinarius extra dioccesin existens, possit exercere iurisdictionem voluntariam, dispensando, absolueno, legitimando, beneficia & gratias conferendo, vt constat ex l. 2. ff. de offic. Proconsul. Rationem dedi in lib. 1. tr. 5. p. 1. c. 4. n. 2. & seqq. Quia vnica causa, cur Ordinarius extra territorium

Rrrr 3

suum

suam iurisdictionem exercere non possit, ea est, ne iudicij processum instituendo alterius territorij iurisdictionem violare, sibi que arrogare censeatur, c. 2. de constit. in 6. Quae ratione cessante, videl. si nullus iudicij processus, vel causae cognitio necessaria sit, & in iurisdictione voluntaria, vt in absoluteione à peccatis & censuris, in delegatione causarum, aut si causa v. g. excommunicationis inferendae notoria sit, vel denique si Ordinarius loci consensum praebeat, vt docet Nauar. c. 27. man. n. 6. & dicam in c. vt litigantes, 5. de offic. ordin. in 6.

CAPITVLVM VIII.

Volentes.

PARAPHRASIS.

Gregor. IX. Pontifex Apostolicæ legationis officium in prouincia sua commisit Patriarchæ Hierosolymitano; ita tamen, vt si accidat Legatum à latere eò destinari, interim dum ibi commoratur, legationis suae potestatem Patriarcha non exerceat.

SUMMARIVM.

1. *Officium Legati Apostolici suspensum est, superueniente alio digniore.*
2. *Missio vno Legato, si mittatur postea ad huc alius, prior non censetur ideo reuocatus.*

NOTANDVM I. Officium Legati Apostolici, superueniente Legato digniore, videl. qui sit Cardinalis, seu de latere Papæ, non quidem expirat, sed interim suspensum est. Habet itaque iurisdictionem in habitu, non in actu, vt docet Imola hic n. 4. Ratio est, quæ in textu indicatur: Quia Legatus à latere speciali modo Pontificem repræsentat: ergo æquum non est, vt eo præsentem, quispiam Apostolicam, seu Pontificiam auctoritatem exerceat, nisi Legatus ei causam committendam duxerit. Exinde porro colligitur, quòd neque Legatus à latere iurisdictionem aliquam exercere debeat, si ipsemet

Pontifex in loco præsentem sit, vt docet Dur. tit. de Legato, §. finitur, n. 5. arg. c. antiqua, 23. §. Dominicæ, de priuil.

NOTANDVM II. Si Pontifex postquam vnum Legatum ad prouinciam destinauit, alium mittat, non ideo prior reuocatus censetur. Ita docet Dur. in speculo, tit. de Legato, §. Finitur, prope finem. Imola hic n. 6. Abb. n. 2. post Gl. communiter receptam in c. 3. causa 25. q. 2. ver. prætermitti, arg. l. 2. C. de testam. tutela, vbi dicitur, quòd testator dando alterum tutorem non censetur reuocare eum, quem prius dederat. Licet aliud sit in procuratore, l. si quis cum, 31. §. Iulianus, ff. de procurat. & c. penult. de procur. Discriminis ratione hic asserti Abb. n. 3. & cit. c. penult. n. 4. Quia Procuratores, si plures sint, accidere facile potest, vt mutuo se impediunt, & vnus alteri repugnet: Sed duo Legati, sicuti & duo Vicarij generales & æquales, habent iurisdictionem in solidum; idque interdum necessarium esse potest, vt causæ citius expediantur, arg. l. 1. ff. de officio consulis.

CAPITVLVM IX.

Excommunicatis.

PARAPHRASIS.

Legati, non de latere, ad prouinciam destinati, solos prouinciales ab excommunicatione lata contra Clericorum percussores absolueri possunt, dum in prouincia existunt; At verò Legati nati, seu quibus munus legationis Apostolicæ ratione dignitatis suæ competit, ij neque prouinciales subditos absolueri possunt, nisi talis facultas eis specialiter concessa sit.

SUMMARIVM.

1. *Legatus à Latere, vel qui cum potestate à latere missus est, à die egressus sui in Vrbe vsque ad reditum in Vrbe quoscunque Clericorum percussores ab excommunicatione absolueri potest, modo non sit reuocatus.*